

Manifest európskeho cestovného ruchu o raste a zamestnanosti

Cestovný ruch je dôležitým hnacím motorom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Tento sektor podporuje hospodársky rast vytváraním príjmov, pracovných miest a investícií v Európe, ako aj svojim celosvetovým exportom na trhy, odkiaľ pochádzajú turisti. Pomáha udržať naše kultúrne a prírodné dedičstvo, vytvára príjmy na financovanie objektov a infraštruktúry, z ktorých majú prospech turisti i rezidenti, a podporuje povedomie o spoločnú európsku identitu a občianstvo, ktoré sa vyznačuje svojou rozmanitosťou.

Európa je v celosvetovom meradle turistickou destináciou číslo jeden, s trhovým podielom 50 % v roku 2016.¹ Odvetvie cestovného ruchu vytvára (priamo alebo nepriamo) 10,2 % z celkového HDP krajín EÚ-28, a tento podiel by sa mal do roku 2027 vyšplhať na 11,2 %.²

Odvetvie cestovných služieb a cestovného ruchu poskytuje v EÚ podporu takmer 26,5 miliónom ľudí a turistický export generuje zdroje vo výške 375,1 miliardy EUR. Úloha cestovného ruchu je čoraz dôležitejšia, ak vezmeme do úvahy, že je to sektor prirodzene náročný na prácu, ktorý v prvom rade budujú MSP, s vysokou mierou zamestnanosti žien a mladých ľudí.

Dôkazy naznačujú, že v období, keď miera nezamestnanosti prudko narastá, patrí odvetvie cestovných služieb a cestovného ruchu naďalej k tým, ktoré tak v Európe, ako i na celom svete vytvárajú najviac pracovných miest.

S prihliadnutím na tieto skutočnosti sa **európski aktéri z verejného a súkromného sektora pôsobiaci v oblasti cestovného ruchu, ako aj aktéri, ktorí majú intenzívne záujmy v oblasti cestovného ruchu**, spojili a jednotne predkladajú tento manifest európskeho cestovného ruchu. V dokumente sa vyzdvihujú politické priority daného sektora pre nadchádzajúce roky.

NÁŠ ODKAZ

V snahe vytvárať účinné politiky v odvetví cestovného ruchu je potrebný európsky holistický prístup, ktorý by zohľadnil viacnásobné vplyvy sektora, ako aj záujmy širokého spektra aktérov, ktorí sú zapojení do cestovného ruchu alebo sú ním ovplyvnení. Toto sa uznalo aj v Lisabonskej zmluve, ktorá článkom

¹ World Tourism Organization (2017), Tourism Highlights 2017 Edition, UNWTO, Madrid.

² World Travel & Tourism Council (2017), Travel & Tourism Economic Impact 2017 European Union, WTTC, London.

195 ZFEÚ dáva Európskej únii zodpovednosť za podporu konkurencieschopnosti európskeho sektora cestovného ruchu, a to vytváraním priaznivého prostredia na jeho rast a rozvoj, ako aj vypracovaním integrovaného prístupu k odvetviu cestovných služieb a cestovného ruchu.

NAŠE PRIORITY

Konkurencieschopnosť

1. Vytvoriť inteligentnejšie politiky a procesy týkajúce sa schengenských víz, aby sa obmedzilo odrádzanie legitímnych cestovateľov, či už ide u nich o dôvody trávenia voľného času alebo výkonu povolania.
2. Znížiť administratívne a fiškálne zaťaženie, podporovať zakladanie podnikov, ako aj cezhraničný predaj a poskytovanie služieb.
3. Presadzovať inteligentnejšie daňové politiky a lepšiu koordináciu medzi EÚ, štátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi s cieľom zaručiť, aby bola Európa naďalej konkurencieschopnou turistickou destináciou a vhodným miestom na podnikanie. DPH, miestne dane a daň za cestujúcich v leteckej doprave by sa mali zahrnúť do rozsahu preskúmania regulačného rámca.
4. Zabezpečiť rovnaké podmienky a spravodlivú hospodársku súťaž pre všetkých poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu.

Digitalizácia

5. Zriadiť schému finančnej podpory digitalizácie sektoru cestovného ruchu a vytvorenia expertných fór s cieľom podporovať osvedčené postupy.
6. Zabezpečiť transparentnosť a neutralitu pre internetových spotrebiteľov a podniky pôsobiace v online priestore. Vyhľadávanie na internete a partnerské platformy by sa mali zahrnúť do rozsahu preskúmania regulačného rámca.
7. Podporovať ďalšie cenové stropy na dátový roaming, bezplatné bezdrôtové internetové pripojenie pre turistov a viac jazyčného obsahu súvisiaceho s atrakciami a podujatiami v destináciách.

Dobrá správa verejných vecí

8. Vypracovať osobitnú stratégiu pre cestovný ruch EÚ s jasne stanovenými cieľmi, čiastkovými cieľmi, indikátormi a opatreniami a so zapojením všetkých aktérov cestovného ruchu.
9. Zabrániť regulačnej duplicitě a odstrániť regulačné nezrovnalosti v rámci jednotného trhu pre služby cestovného ruchu zabezpečením toho, aby GR lepšie koordinovali politiky a regulácie, ktoré ovplyvňujú cestovný ruch.
10. Náležitým spôsobom ohlásiť (aspoň 24 mesiacov vopred) akékoľvek zmeny príslušných regulácií (daní alebo iného) ovplyvňujúcich cestovný ruch.
11. Zabezpečiť transparentnosť vo výbere a následnom využívaní daňových príjmov vyplývajúcich z ekonomiky cestovného ruchu*.
12. Zjednodušiť právne predpisy týkajúce sa daní a ochrany spotrebiteľa a zabezpečiť ich dôsledné presadzovanie.
13. Identifikovať a podporovať osvedčené postupy v cestovnom ruchu, aby sa v nich odrážali ciele a činnosti navrhované v tomto manifeste (napr. riadenie regulácie cestovného ruchu a sociálna zodpovednosť podnikov).
14. Zabezpečiť systematické zapojenie zainteresovaných strán cestovného ruchu zo súkromného sektora, ako aj orgány cestovného ruchu na všetkých úrovniach verejnej správy.
15. Pravidelne monitorovať a hodnotiť výkonnosť a vplyv ekonomiky cestovného ruchu (napr. čo sa týka hospodárskej výkonnosti EÚ z hľadiska presného stanovenia údajov o udržateľnosti a zamestnanosti).
16. Zjednodušiť prístup aktérov cestovného ruchu k inteligentnému a udržateľnému financovaniu EÚ súvisiaceho s rastom a vytváraním pracovných miest.
17. Vo financovaní projektov by sa mali zohľadniť potreby európskych občanov, turistov, pracovníkov, podnikov a európskych organizácií.

Spoločná propagácia

18. Podporovať v Európe rozvoj a prebiehajúcu propagáciu rozmanitosti ponúk pre turistov, a to vrátane paneurópskych tematických produktov cestovného ruchu (napr. cyklistické trasy, gastronómiu, kultúru, prírodu, odvetvie zábavného priemyslu, kúpele a wellness, atď.).
19. Financovať spoločné dlhodobé promočné činnosti pre európske destinácie na trhoch, odkiaľ prichádzajú turisti, čím by sa prispelo k úsiliu národných a regionálnych turistických organizácií a iných príslušných organizácií.

20. Uľahčiť spoluprácu súkromného sektora, propagovať verejno-súkromné iniciatívy (napr. spárovacie financovanie a marketingové programy) a podporovať medzisektorové partnerstvá.

21. Podporovať a propagovať európske systémy kvality tretích strán, pri ktorých je zreteľný všeobecný prospech (napr. ubytovanie, gastronómia, umenie a dedičstvo, tematické produkty, atď.).

Sezónnosť

22. Podporovať osvedčené postupy v predlžovaní sezón a kapacít (napr. lepšie rozvrhnutie školských prázdnin, priaznivejšie otváracie hodiny) a diverzifikácie (napr. vypracovanie príležitostí na návštevy pre viac ľudí, ako sú ľudia s nízkym príjmom, a tých, ktorí nie sú viazaní školskými prázdninami.).

23. Podnecovať k vytvoreniu celoročného turizmu rozlišovaním medzi ponukami, predovšetkým v destináciách, ktoré sú známe svojím sezónnym charakterom (napr. pešia turistika v južnej Európe počas zimných mesiacov, cyklistická dovolenka v lyžiarskych strediskách) alebo celoročnou príťažlivosťou vychádzajúcou z prírodných zdrojov, ako sú napríklad vidiecka alebo dobrodružná turistika.

24. Podporovať kreatívnu propagáciu dostupných ponúk cestovného ruchu počas celého roka.

Zručnosti a kvalifikácie

25. Presadzovať uznanie náležitých kvalifikácií, vedomostí, zručností a skúseností v rámci celého jednotného trhu.

26. Zvýšiť informovanosť o kariérnych možnostiach v ekonomike cestovného ruchu*.

27. Podnecovať produktívnejší vzťah medzi poskytovateľmi odbornej prípravy/vzdelávania a priemyselnými odvetvami.

28. Zabezpečiť širšie využívanie existujúcich celoeurópskych programov zameraných na zamestnanosť mladých ľudí a vypracovať nové programy.

29. Posilniť systémy celoživotného vzdelávania pre ľudí pracujúcich v sektore cestovného ruchu a zaistiť prístup k nim online.

30. Podporovať zlepšenie jazykových znalostí medzi profesionálmi pracujúcimi v sektore cestovného ruchu a podporovať ich slobodu pohybu.

31. Podnecovať k odbornej príprave v oblasti kultúrnej informovanosti, aby sa zlepšili služby turistom pochádzajúcim z celého sveta.

Udržateľnosť

32. Udržateľnosť životného prostredia: vytvoríť strategický plán pre environmentálne udržateľný cestovný ruch (vrátane systémov, technológií a infraštruktúry) s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov v oblasti zmeny klímy a udržateľnej tvorby pracovných miest, a to v spolupráci so všetkými príslušnými GR a podľa možnosti s medzinárodnými subjektmi.

33. Hospodárska a prevádzková udržateľnosť: zabezpečiť finančnú podporu EÚ pre dlhodobé a strednodobé iniciatívy v oblasti cestovného ruchu na európskej úrovni s pokrytím celého hodnotového reťazca. Zaisťiť spravodlivý zisk z cestovného ruchu pre podniky na zdrojových i cieľových trhoch vrátane miestnych komunít a všetkých, ktorí pracujú v sektore.

34. Identifikovať a podporovať osvedčené postupy riadenia kapacít a cestovných destinácií, aby sa dopyt úspešne prispôbil ponuke, a uistiť sa, aby kvalita skúseností návštevníkov išla ruka v ruku s kvalitou života miestnych komunít.

35. Sociálna a kultúrna udržateľnosť: riadiť vplyv na miestnu kultúru a komunity v cestovných destináciách, udržať dlhodobú zamestnanosť v sektore cestovného ruchu so spravodlivými pracovnými podmienkami pre všetkých, a to predovšetkým v hlavných podsektoroch, kde prijímanie pracovníkov a ich udržanie zostáva naďalej výzvou (napr. sociálna ochrana, odmeňovanie, rovnaké príležitosti, rovnaké zaobchádzanie, atď.)

36. Podporovať koncepciu turizmu ako právo pre všetkých. Poskytnúť šancu každému Európanovi na cestovanie vrátane tých, ktorí majú nízky príjem alebo zdravotné postihnutie.

Dopravná prepojenosť

37. Podporovať verejno-súkromné platformy orientované na spotrebiteľa zamerané na multimodálnu mobilitu (prostredníctvom lepšej spolupráce medzi GR a poskytovateľmi služieb).

38. Zlepšiť infraštruktúru cestovného ruchu a dopravnú infraštruktúru aj v odľahlých, vidieckych, horských, ostrovných a pobrežných oblastiach.

39. Vypracovať európsku stratégiu na zlepšenie prepojenosti všetkých druhov dopravy udržateľným spôsobom aj prispôbením infraštruktúry a informácií s cieľom vyhovieť osobitným potrebám všetkých cestujúcich.

40. Financovaním zo zdrojov EÚ zlepšiť kvalitu a koordináciu špecializovaných koridorov osobnej dopravy (napr. železníc, ciest, cyklotrás, námorných plavebných ciest, chodníkov, jednotného európskeho neba, atď.).

41. Podporovať, aby mali cestovní a dopravní prevádzkovatelia spravodlivý a rovný prístup k príslušným údajom s cieľom zjednodušiť digitálne multimodálne postupy vrátane vystavenia cestovného lístka z východiskového do cieľového bodu.
42. Podnecovať k lepšej prístupnosti a zariadeniam priamo v destináciách blízko turistických atrakcií, aby sa uľahčil prístup, minimalizovali rušivé vplyvy a odstránili jazykové prekážky.
43. Podporovať liberálne dohody v oblasti leteckej dopravy na úrovni EÚ, ktoré najvýznamnejším obchodným partnerom EÚ rozšíria prístup na trh, riešiť hroziacu krízu kapacity letísk a dobudovať koncepciu jednotného európskeho neba s cieľom znížiť cestovné vzdialenosti, čas, náklady a emisie CO₂.
44. Zabezpečiť dostatočné a predvídateľné financovanie železničnej infraštruktúry, aby sa zvýšila atraktivita a kvalita služieb železničnej dopravy, čo by bolo katalyzátorom uvoľnenia potenciálu rozvoja cestovného ruchu v súlade s cieľom EÚ prejsť z iných druhov dopravy na železniciu.

**Ekonomika cestovného ruchu zahŕňa hodnoty vytvorené poskytovaním tovaru a služieb súvisiacich s cestovným ruchom a hodnoty nepriamych príspevkov z iných sektorov, ktoré závisia od cestovného ruchu vrátane ich dodávateľského reťazca. Súčasťou toho je aj vplyv kapitálových investícií a verejných výdavkov týkajúcich sa cestovného ruchu.*

Ďalšie informácie o iniciatíve, ako aj možnosti pripojenia sa k nej nájdete na adrese www.tourismmanifesto.eu